

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob torkih, četrtkih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obujno izdanje stane:
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . 2.60 . . . 4.—
za pol leta . . . 5.— . . . 8.—
za vse leto . . . 10.— . . . 16.—
Na naročbe brez priložene naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nř.,
v Gorici po 3 nř. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 2 nř., v Gorici 4 nř.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prestop, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana osmrtnice in javnoizjavne, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spro-
jema **upravnštvo** ulica Caserma 13.
Odpri reklamacije so prosto poštne.

„V edinosti je moč!“

Volilski shod prof. Šukljeja v Metliki dne 1. avgusta 1894.

(izvirno poročilo)

Po 6. uri svečer zbralo se je okoli 70
volilcev na prijaznem vrtu g. Makarja, da
čujejo poročilo našega deželnega in držav-
nega poslanca. Radi odsotnosti župana gosp.
Zalokarja pozdravil je občinski svetovalec g.
Prosenik z veseljem prof. Šukljeja, pred-
stavil ob enem vodjo c. kr. okr. glavarstva
iz Črnomlja g. Ribarja in nasvetovavši
predsednikom denšnjemu zborovanju g. no-
tarja Stajerja, kar so vsprejeli volilci z
vklikom. Gosp. predsednik se na tej laškavi
izvolitvi zahvaljuje prav srčno in da besedo
g. Šukljeju, kateri povdarja, da je napravil
letos prvi volilski shod v preprijazni Metliki
med njegovimi belokranjskimi rojaki, ki so
tako rekoč njegova telesna straža v volilnem
okraju, ker ga na to sili neka notranja moč
in poleg tega so še drugi obziri. Baš ne-
ugodno razmere in položaji ter neugodna lega
Belokrajine bile so mu povod za vestno de-
lovanje, ali kljub temu ni mogel za ta kraj
pridobiti tistih pripomočkov, kakor za druge
svoje volilne okraje. „Še sem Vam na dolgu,
toraj je bila utemeljena misel razgovarjati se
najprej z Vami o svojem političnem postop-
panju. In tako Vam hočem v velikih potezah
razjasniti svoje delovanje v državnem in de-
želnem zboru. Ene stvari pa ne bom prikril-
val in jo hočem naglašati naprej. Vsek iz-
med Vas, ki je motril moje politično de-
lovanje od leta 1888, ko sem bil prvič poslan
v deželni zbor v Ljubljano, do današnjega
dne, bode snal, da se v marsikaterem obziru
nisem mogel strinjati s politiko nekaterikov,
ki dandanes tako postopajo, kakor ob početku
ustavnega življenja. Odkrito rečem, da je
taka politika celo napačna! Dandanes ogromna
večina narodnih politikov preveč zamenjava
narodno vprašanje s jezikovnim
vprašanjem, ali narodno vprašanje sega
dalje nego jezikovno in jaz prisnavam, da je
jezikovno vprašanje opravičeno in kdor za-
metava svoj materini jezik, je slab poslanec,
kateri ne čuti dolžnosti v sebi v bran stopiti
za pravice, koje je podedoval od očeta. Le-
ta se vara, kateri misli narod rešiti samo s
jezikovnim vprašanjem, poleg tega bi pa za-
nemarjal gmotna vprašanja.“ Dalje povdarja,
da kaj pomaga jezikovna ravnopravnost, ako
hira blagostanje in ako prebivalci zapuščajo
rodno mater zemljo, da se izseljujejo. Tega
stališa se je on držal in valed tega v seda-
njem kritičnem položaju ni izstopil iz onega
kluba, kojemu pripada od leta
1885, odkar je ustopil v državni zbor. In
zakaj ni prestopil v opozicijo? Zato, ker je
čisto hladnokrvno pustil na strani vse poli-
tično strast in se skliceval na hladno-
krvno trezno razsodnost in pamet volilcev.

Potem razlaga težko stališe, ki so ga
našli poslanci lanske jesen prišedši na Du-
naj, ko grof Taaffe ni imel več stare večine,
tako svane desnice, odkar je smagala na
Češkem mladočeška stranka, ki je navzlic
mnogim talentom toliko škodovala, ker mi-

nisterstvo ni moglo več vladati brez stalne
večine, valed česar tudi državni zbor ni več
mogel izvrševati svojega posla. Evo Vam za-
lostni prizor! Glavna dela opravljati je v
odsekah, ali kolikokrat nismo bili sklepni,
da bi se mogla prirediti seja, in če se je
obravnavalo, govorilo se je dosti, ali storilo
se ni ničesar! Ropotal je malin, pa moko ni
bilo!

Dalje dokazuje rojstvo in potrebo
koalicije valed sklepa voditeljev smernih
strank, da se je tako napravilo nekako pre-
mirje in so se, v stran pustivši preporna
vprašanja, sedinili v gospodarskih ozirih. Pri
tem pa se ni zahtevalo od nobene strani, da
bi kdo prodal prepričanje svoje. Tega tudi
nobeden ni storil! Premirje je in poskus, da
nekoliko časa služimo plodonosnemu de-
lovanju na mesto neplodnemu prepiru. Zdaj
je tudi za slovenske zastopnike nastalo vpra-
šanje, kaj jim je storiti v tem položaju: ali
se hočejo pridružiti koaliciji ali pa stopiti v
opozicijo, v boj proti ministerstvu Windisch-
graetzovemu in večini? Govornik obžaluje, da
se je ob tem vprašanju razbila solidarnost
slovenskih poslancev (klic: Žali Bog!). 7 iz-
med njih je izjavilo, da se pridružijo koali-
ciji in govornik misli, da so le-ti prav sto-
rili, ker je bilo od vseh 353 poslancev že
280 pridobljenih za koalicijo in ker se brez
večine ničesar ne da doseči. Če bi bili vai-
šili v opozicijo bi ničesar ne mogli pridobiti
v narodnem oziru, in razmere so take, da
tudi v gospodarskem oziru ne. Kar smo pri-
dobili v političnem obziru v zadnjih 15 letih,
obdržimo lahko, nasprotno pa bi se obrnila
vsa sila vladnega aparata proti nam in po
njegovem prepričanju po nepotrebi! In kar
se tiče gmočnih vprašanj, smeli bi po vsaj
pravici zahtevati, da se vlada in poslanci ve-
dine ozirajo na naše posebne zahteve. Poro-
čevalec toraj misli, da je modro ravnal, da
se je držal starih zaveznikov. (Klici: Tako
je prav!)

Dalje razlaga svoje nazore o davčni
reformi po predloženem in v odesku ne-
koliko spremenjenem načrtu, ki bode vspre-
jet in dobro izvrševan kot zakon gotovo ko-
rištil vsem davkoplačevalcem, posebno pa ob-
skrbnikom s tem, da se pritegnejo plačilu
davkov tudi tisti bogatini, ki imajo sicer do-
sti obilicij in drugih vrednostnih papirjev,
pa si nečejo zidati palač, valed česar ne pla-
čujejo dozdaj nobenega davka, čeravno sta-
nujejo na „ringu“ in plačujejo iz svojih do-
hodkov po 10—12.000 gld. za stanovanje.
Zato je bivši, izredno nadarjeni finančni mi-
nister dr. Steinbach pred več nego dvema
letoma predložil načrt zakona „o posebne m
dohodninskem davku“, katerega smo
itak že čitali v raznih novinah in tudi poro-
čilo o ugodnem rešilu v permanentnem o-
desku med parlamentarnimi političnimi, valed
česar bi se znižal posebno zemljiški in obrtni,
odnosno pridobinski in dohodninski davak,
sestavljen po več razredih, za 10% do 20%,
ker bodo taki bogatini pod strogim nadzor-
stvom davčnih nadzorikov, kateri poslednji,

držeo se tudi postavnih mej, lahko zapo-
sajo vsem takim. Po tem načrtu bi dežele
ne imele pravice doklade do novega davka
in bi se toraj prihranilo vsako leto kake 3
milijone goldinarjev, kateri bi se med posa-
menne dežele razdelili po tistem razmerju,
po katerem prinašajo gruntni davek, toraj bi
na Kranjsko prišlo kakih 44.000 gld., ki bi
se lahko — če že za kaj drugega ne —
lahko porabili za Belokranjsko železnico;
ako bi pa davčna vsota več iznašala, potem
bi se odpisalo gruntnemu davku 15%, hišnemu
12%, pridobinskemu in dohodninskemu po
25%; in kar bi ostalo še potem, razdeli se
zopet po nekem ključu med dežele in državo.
Če bi toraj koalicija samo ta načrt davčne
reformne uzakonila in drugega nič, bi kori-
stila deželam in državi.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Pozdrav namestnika grofa Thuna
Leonini. V današnjem zjutranjem izdanju
smo že omenjali nagovora namestnika grofa
Thuna pri obnem zboru Leonine. Rekli smo,
da so to izjave naravnost senzačne, ako bi
smeli misliti, da je gosp. namestnik govoril
po posebnem nalogu. Istotako si tolmači
stvar tudi konservativni „Linzer Volksblatt“.
Razlika med nami in tem listom bila bi le
ta, da smo mi govorili le pogojno — ako je
govoril po nalogu vlade —, dočim smatra
omenjeni list kot govoro stvar, da je na-
mestnik grof Thun — naglašajoč, da se le
krščanska država more upirati viharjem se-
danje dobe — govoril po instrukcijah
vlade. Nam se stvar vendar ne vidi tako
gotova, ker je s ozirom na sedanje mini-
sterstvo naravnost neverojetna.

Da nam je omenjeni list zatrdil, da je
g. namestnik podal to imenitno izjavo po
intencijah ministra-predsednika sedanjega, to
bi že radi verjeli — ali ukupne vlade, tega
ne moremo verjeti pri najbolji volji. Krščan-
ska načela, pa nemikoliberalna stranka —
to „ne gre vkup“, gospoda draga. Zato pa
je naravnost smešno, da hoče „Linzer Volk-
blatt“ izkoristiti večkrat omenjeni govor —
v prilog koalicije. Naše menenje se opira na
izjavo glavnega glasila nemških liberalcev —
torej gotovo kompetentne strani —, ki pravi
da bi morali odstopiti od koalicije drugi
živili, brez katerih ista ne more obstati, ako
bi bilo res, kar trdi „Linzer Volksblatt“.
Tu imate zopet: nemško-liberalna stranka
— ta glavni steber koalicije — noče niti
čuti o krščanski uredbi države. Toda mi
imamo še drugo klasično pričo: konservativni
„Vaterland“. Ta list dajo razumeti na jase-
način, da je bil Thunov govor le pojav oseb-
nega prepričanja.

Vspeli bana Khuena Hedervaryja.
Sedanje položanje na Hrvatskem je prava
zagonetka: vse, kar je na Hrvatskem zna-
čajnega in zavednega, je v strogi opoziciji
proti sedanji vladi, in vendar je ogromna
večina v parlamentu hrvatskem v vladnem

taboru. Stvar je čudna, kaj ne da, kajti pa-
meten in razsoden človek bi menil, da je
večina v parlamentu vsikdar pravi osov na-
rodovega mišljenja. O da, tako bi moralo
biti — toda ni! Ni pa zato, ker pri nas
v Cislitaviji kakor tudi na Hrvatskem je
narobe svet: drugod je vladni sistem posled-
nica dovršenih volitev, pri nas pa že obsto-
ječi vladni aparat „dela“ in „regulira“ izid
volitev. To dejstvo treba imeti pred očmi,
ako hočemo razumeti hrvatski čudež, da
namreč hrvatski ban s madjarskim mišljenjem
hita od „zmaga“ do „zmaga“, da ima ves
parlament takoreč na vrvi. Toda njegova
ekscelencija in njega madjarski mojstri naj
se nikar ne varajo: njemu se je pad pod-
vrgla četa sebičnih mamelukov, toda hrvatskih
ero si ni pridobil. Ne priljubljenost sedanjega
sistema na Hrvatskem smaguje pri volitvah,
ampak silni vladni aparat korigira izide vo-
litev, kakor mu drago. Valse vsem navideznim
smagam si sedanji madjarski sistem ni
pridobil nijednega poštenega hrvatskega srca.
To je fakt, in ta fakt znači popoln fiasco
gosp. grofa Khuena Hedervaryja. Tako so-
dimo mi, tako sodijo na Hrvatskem, in tako
sodijo slednjič tudi Madjarji sami, kolikor jih
ne piše — na povolje. Tako pravi „Buda-
pester Tagblatt“: „Četudi oficijozna glasila
že sopot brbljajo, da je uničena hrvatska
opozicija, vendar ni bilo nasprotstvo
med Hrvatsko in Ogersko še ni-
koli tako veliko kakor ravno sedaj.“
To pomenja malo ali pa čisto nič, da v hr-
vatskem saboru sedi le malo opozicijsalcev.
Ban grof Hedervary sna „delati“ volitve, to
je dokazal, toda odnošaji na Hrvatskem niso
nikaka tajnost več in smatrati treba isto kot
stara slo“.

Tu priznava torej nemško pisani madjar-
ski list kar brez ovinkov, da je vse Heder-
varyjevo slavlje le sad nečudenega pritiska o
priliki volitev. S tem je pojašnjeno vse: v
večini sabora velja volja vlade, volja naroda
pa je našla svoje pribežališče v vrstah opo-
zicije. Kdo smaga konečno? O tem ni treba
mного ugibati, kajti nenaravni sistemi
nimajo obstanka nikjer na svetu.

Romunski „uporniki“ rasejo kakor
gobe iz tal. Državno pravdnštvo naperilo je
namreč tožbo proti romunskemu svečeniku v
Mosnici, češ, da je „hujakal“ s lece doli
proti madjarskemu otroškemu zavetišču, ki
se ima osnovati pomočjo državne subvencije.
Rekel je bil namreč, da se omenjeno zave-
tišče zasnjuje gotovo le v namen madjarizo-
vanja. — To je zares grozen zločin! Čudno,
da resnica bode tako v očeh vse — nasilnike.
Le naj zapirajo posamične rodoljube, toda
one ječe še niso sezidane in se ne sezidajo
nikdar, v katere bi mogli potiskati — duh
in ideje. Duh in ideje je možno vezati edino
le s ljubeznijo in pravico.

Udušena razprava. Iz Belegrada
javljajo včeraj: Razprava proti Čebinjacu in
njegovim drugom, koji so bili zatoženi, da
so hoteli zrušiti dinastijo, pretrgala se je po
ukazu kralja Aleksandra. Ta plemeniti čin

ubijali drugače kakor v boji, da boste miro-
vali, kadar zapodimo Tahija!

— Prisegamo! zaključijo iz jedne duše
kmetje in vzdignejo roke.

Ta hip se zasliši zategel zvižeg. Kmetje
poskočijo na noge. Na Savinskem bregu po-
stoji velik čoln, a na kopno stopita mož in
žena. Oba sta zavita v dolge plašče. In kreneta
proti mlinu. Mesec zasveti skozi okno, a v
družbi kmetov stoji Stepko Gregorijane in
Uršula Heningova.

Zdravi, možje, reče Stepko, prihajam,
kakor smo se dogovorili, mej vas z gospo
Uršulo. Ali ste pripravljeni upreti se zoper
Tahija?

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetški upor.

Gospodarska povest šestnajstega veka.

— Spisal August Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Kralj je poslal komisarja, poslal je
madjarskega škofa, ta nas je isprušal pred
mesecem dnij, temu smo zopet potožili vse
svoje solze in jado. A kaj je storil škof?
Izročil je naše tožbe domači gospodi, mej
keterimi je Tahi prvi. Gospod škof je poslal
ovce volku k izpovedi! Celó v svojem zboru
v Zagrebu so sklenili gospoda, da nas mora
sodišče preganjati in obešati kot razbojnike,
izobčiti iz vsega krščanstva, da, zaukazali so
celo gospoda, da moramo mi kmetje Sosed-

danje in Stobičanje iti zidat trdnjavo Ivanič,
da moramo pustiti plug, ženo in otroke, sedaj,
ko nas je nekaj let pobijala toča, mráz, po-
vodenj, lakota — sedaj, ko zemlja kliče po
tolikem času naše žulje, da pobero božji
blagoslov! Ali to ni še vse! Svobodno je
krvniku pograbit žito, vino, živino, hišo,
glavo — ali ni mu svobodno poseči v naše
srce, v našo poštenost, ni mu svobodno kakor
divji živini oskrnjati naše žene, naša de-
kle. To mu ne bo odpuščeno nikdar! Gubec
plane pokonci, lice se mu razžari, a iz očí
se mu zaavoti sveti ogenj.

— Nikdar! vzplame kmetje.

— Pojdite po vaseh, nadaljuje Gubec
in poslušajte jok osramočenih devic. Pokazali

mladega kralja je napravil najboljši utis po vsem kraljestvu. — (Le škoda, da taka velikodušnost menda ne prihaja od srca, ampak je prav dobro proračunjena, da učvrsti nekoliko omahujočo popularnost. Ur.)

Ne pravosoden, ampak politični čin bila je obsodba Romunov radi spomenice. Tako trdi sedaj celo madjarski list „Magyar Allam“. Isti list se poteguje toplo za to, da bi se pomilostili obsojenci. Naglašajo, da v spisih romunskih voditeljev ni niti govora o veleizdaji. To ni nikak greh, ako zahtevajo Romuni nekoliko samostojnosti za del dežele, ki je bil skozi stoletja posebna kneževina. Vsa pregreha obsojenih Romunov obstoji v tem, da jih je nestrpno ogersko novinarstvo označilo kot veleizdajalce. Romunske tožbe so opravljene v marciem. — Tako sodijo sedaj celo pametni Madjari, ali kdo bi se nadejal pravice in človeškega čustvovanja pri ljudeh, ki imajo sedaj vajeti v rokah na Ogerskem.

Vojna med Kitajcem in Japonsko. „Bureau Reuter“ javlja iz Shangaja: V Tien-Tsinu napadli so kitajski vojaki japonskega konzula in njegovo spremstvo. Konzul se je baš pripravljaj, da odpotuje v Japonsko. Napadaleci so vzeli odhajajočim vso prtljago. — V London je došlo večeraj poročilo, da so Japonci zajeli tri kitajske vojne ladje. Ta vest doslej še ni potrjena. — Dalje javljajo iz Londona, da so napadli Japonci v Kobi naseljene Kitajce; Japonska vlada je odposlala Kitaju svoj protest zaradi oropanja konzula in njegovega spremstva v Tien-Tsinu.

Različne vesti.

Zlata poroka. Dne 2. t. m. so imeli v Vipavi redko slovesnost: gospod Josip Dolenc in soproga mu Viktorija obhajala sta zlato poroko. Gospod starček osemdesetih let žel je pred oltar s oporo dveh palic. Ganljiv je bil govor velečastitega gospoda kapelana. Poroki je sledila sveta maša. Zvečer je bil obed, katerega so se vdeležili vsi sorodniki in visokorodni gospod grof Lanthieri s obitelji. Urednik našemu listu ima še poseben vzrok klicati v družbi s mnogobrojnimi prijatelji in znanci slatoporočencema: Mili Bog naj ohrani gospoda Josipa in soprogo mu Viktorijo zdrava in vesela do skrajne meje človeškega življenja!

Češki gostje v Trstu. Kakor smo že javili v današnjem sjetranjem izdanju, dospela je večeraj zjutraj s brzolokom deputacija čeških Sokolov, katere se je bila udeležila Postojnske slavnosti. Najprej povedati nam je, da sta deputacijo vprejela na kolodvoru starosta „Tržaškega Sokola“ dr. Gustav Gregorin in telovadni učitelj brat Nechrony. Da bi se bilo znalo prej, da pridejo češki gostje tudi v Trst, poskrbelo bi se bilo pravočasno za dostojnejši vprejem. No, prepričani smo, da nam to oprostite bratje Čehi, poštevajoč naše razmere. V spremstvu staroste in učitelja Nechronyja ogledali so si Čehi groblje pri sv. Ani, arzenal in mesto; popoldne pa so se odpeljali v Barkovlje v kopališče „Excelsior“. Tu so pokazali Nemcem in Italijanom na telovadnem orodju, kaj zna češki „Sokol“. Navzoči so kar strmeli, vidoč neverjetno točno izvajanje najtežavnejših vaj, spojeno s elegancijo in lahkoto, kakorine še gotovo niso videli v avstrijskih društvih. V vodi pa so se zabavali smrtimi skoki ter metali jeden drugega v zrak. Iz kopališča podali so se v Trst v hotel „Evropa“. Tu se je nabralo mnogobrojno slovanskega občinstva, da je bila napolnjena prostorna dvorana slovenske in hrvatske inteligencije, srednjega in delavskega stanu.

Najprej je pozdravil brate Čeha starosta „Tržaškega Sokola“ dr. Gustav Gregorin, proslavljajoč jih kot narod, kateri ne zamudi nobene prilike, kadar je treba pokazati do janski slovansko vzajemnost. Naglašal je, da Tržaški Slovenci sicer niso sijajno vprejeli bratov Čehov, kakor bi to gotovo radi storili, ali dajo jim vse, kar imajo — svoje srce! Na to napitnico ustal je Čeh dr. Scheiner naglašajoč v daljšem krasnem govoru, da se Čehi v Avstriji bore za idejale, ker se bore za ravnopravnost vseh narodov. V tem boju da jih podpirajo Slovenci in Hrvatje kot zvesti sobojniki. Na zmago teh idejalov dviga svojo čašo. Navdušeni živio-klici sledili so temu prekrasnemu govoru.

Urednik „Slovanskega Sveta“, g. Fran Podgornik, govoril je na to o praktičnem izvajanju narodne misli, brez katerega ni uspehov, naglašajoč posebno, da vrlo narodno ženstvo češko vsikdar praktično izvaja narodno idejo. Omenjal je sodelovanje čeških žen za bodočo narodnopisno razstavo v Pragi. Konečno je napisal československemu ženstvu, ki zna vsigajati tako vrle sinove, in posebno še navzočim zastopnicam krasnega spola češkega. Na to lepo napitnico je odgovarjal brat Bohumil Potůček, kateri je, nalaščajoč se na besede g. Podgornika o češkem ženstvu, povdarjal, da se ima istotako slovanski narod zahvaliti svojim ženam, da so mu vsigajale take moče, kakoršne spoznavajo Čehi v Slovencih. Dodajši po svoji navadi par krepkih dovtipov napil je govornik slovanskemu ženstvu in njega navzočim zastopnicam. Zdravilo napitnico pregovoril je urednik „Naše Slove“, g. prof. Mate Mandić, pozdravljajoč Čeha v imenu Hrvatov in naglašajoč, da so isti vsikdar stali na braniku vzajemnosti slovanske, vsikdar pripravljani žrtvovati tudi svoje ime ter vprejeti ime „Jugoslaveni“. Naglašal je nadalje, da nas historija uči, da so tlačitelji propali vsikdar popred nego tlačenci. Napil je naposled bodočnosti slovanski in bratom Čehom.

Po vsaki napitnici zapela se je primerna pesem in le prehitro prišla je polnoč, čas ločitve. Danes so si ogledali češki gostje druge dele mesta ter no obedovali v gostilni g. Devetaka v Barkovljah. Po obedu so si ogledali še grad Miramar in se odpeljali v večernim brzolokom v domovino. Iz dna srca kličemo jim na pot „Na zdar!“, želeč, da bi ponesli se sabo ugoden spomin na ure, katere so prebili v naši rodini.

Oporoka nadvojvode Viljelma. Dne 1. t. m. so objavili v prisotnosti raznih v to pozvanih oseb oporoko pokojnega nadvojvode Viljelma. Oporoko je bil nadvojvoda napisal lastnoročno že pred kakimi 10 leti, leta 1893. pa je dodal še nekatera določila. Kot pričeta podpisana dva generala. Glavnim dedičem je določen nadvojvoda Ergen, volila pa so dobili med ostalimi: nadvojvodinja Elizabeta 300.000 glđ., bivši komorni predstojnik pokojnikov, baron Koblit 50.000 glđ., zavod sester nemškega viteškega reda v Opavi 50 tisoč glđ., pokojnik je nadalje velikodušno prekrbel svoje služabnike, kajti določil je, da dobijo vsi dotičniki, ki so služili nad 10 let v njegovi hiši, celo plačo kot mirovino. Tudi siromakom na Dunaju in v Badnu je volil pokojnik izdatne svote. — Glavna ostavina nadvojvode Viljelma je krasno letovišče v Badnu in nekoliko milijonov goldinarjev, naloženih v neki dunajski banki.

Hm, hm? „N. Fr. Presse“ javlja, da je več občin po Tridentinskem protestovalo proti poznani čestitki, katero je odposlal zastop mesta Tridentinskega laškemu generalu Batoriju. Z osmrtim na to dejstvo opazni omenjeni list, da po Južnem Tirolu vendar ne pleše vse po piščalki izvestnih „signori“. Tej opazki pridodaje naša vsikdar ljuba in še bolj dosledna „Triester Zeitung“ — pa ne da bi se kdo smijal, kar grob bi moral plačati za to! — Und wir unsereits meinen, anderswo auch nicht! (In mi menimo se svoje strani, da kje drugje tudi ne!) — Žal, da nam „Triesterica“ ni povedala natančneje, kje leži ta čudovita dežela, ki se jej pravi „Anderswo“!!!

Za svetovlansko podružnico sv. cirila in Metoda vplačal je nekdo z „barbućem“ — v namen, da postane ista pokroviteljica — 40 stotink, ko je zgubil na mali biljard; nekdo drugi z „basado“ pa 40 stotink, ker je zgubil pri igri na krolje; v nedeljo 5. avgusta 1894 nabrali so med sv. Ivančani, Rocoli in Openci v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu za kazen radi izgovarjenih tujih besed 3 krone in 28 stotink, skupno torej 4 krone in 12 stotink.

Deželna razstava v Dalmaciji. Dalmatinski listi javljajo, da nameruje družba za povepeševanje gospodarskih odnošajev v Dalmaciji prirediti leta 1895. deželno razstavo v Splitu.

Zvon ubil človeka. „Slov. Narodu“ pišejo dne 5. t. m. iz Šostanja, da si je St. Mihelska župnija pri Šostanju naročila k staremu, 20 centov težkemu zvonu, še tri nove zvonove, težke okoli 53, 13 in 6 1/2 centov iz livarne g. Samasse v Ljubljani. Dne 5. t. m. je nove zvonove blagoslovil knezo-

škof Lavantinski. V tem ko je višji duhovni pastir pričel propoved, se je drugi zvon, težak okoli 13 centov, ki je bil že blizu lin zvonika, odtrgal od krone, zdrobil novi veliki zvon in ubil tesarskega mojstra na mestu. Iz kosov utrganega zvona se je konstatovalo, da je bil zvon slabo vlit, da je imel na kroni velike razpoke in da bi se bil prej ali slej gotovo utrgal med zvonjenjem. Neorečo je torej provzročila livarna zvonarja g. Samasse.

Konec skopuha. 61letni branjevec Miha Lošar, stanujoč v ulici Prelasar, umrl je minolo soboto valed splošne slabosti. Starec si valed lakomnosti že več mesecev ni privoščil druge hrane, kakor zelenjavo in sadje, četudi bi mu bila dovolila njegova sredstva, da bi se preživel razmeroma prav dobro.

Ne slinite poštnih znamk in zalepk z jezikom. Te dni je zapiral trgovinski pomočnik Dreyer v Berlinu več pisem. Da odpravi posel hitreje, alinil je zalepke jednostavno z jezikom, v tem pa ga je ostri papir nekoliko urezal v jezik. Kmalo zatem zatekla so mu usta in grlo takó, da bi se bil mladenič gotovo zadušil, da mu ni prerezal zdravnik otekline. Ker pa si je s poznatno rano zastrupil kri, ne ve se še, da-li ostane pri življenju.

Sodnijsko. 27letni pastir Andrej Marsetič iz Sonč je dobil večeraj dva meseca ječe zaradi težkega telesnega poškodovanja. Marsetič se je bil dne 26. junija t. l. apra pastrirjem Ivanom Connestabilom in ga pretepel.

Pretep. Sinoč se je aprl 35letni isvošček Anton Dolinar, stanujoč v ulici S. Francesco hšt. 13 z nekim svojim tovarišem. Neznani tovariš je vrzel Dolinarju komad opeke v obraz in potem ga je iz gole ljubozni ujedel v desno lice. Prišli so stražarji, ki so končali pretep in odpravili ranjenega Dolinarja k zdravniški postaji, kjer ga je zdravnik obvezal in ga poslal domov. Ranilca iščejo.

Policijsko. Sinoč je na cesti na Greto nekoliko vinjen zaspal 23letni sidar Josip Zaler iz Cirknice. To preugodno priliko je uporabil spreten tat ter mu odnesel žepno uro z verižico vred, vredni skupno 18 glđ. — Nekemu Ljudevitu Steganu, kojega sta tudi zmagala vročina in vino, je odnesel sinoč v ulici Commerciala nepoznan tat suknjo in telovnik. Okradeni se je seveda začudeno ogledal, ko se je vračal golorok domov, toda kar je bilo je bilo; siromak se menda niti ni spomnil, da je bil trdno zaspal. — Na Corsu so večeraj prišli 68letnega kmeta Jakoba Škapa iz Podgrada, ker je prosjačil po prodajalnicah. — 18letnega brezposelnega Ivana Batističa iz goriške okolice zaprli so stražarji polic. komisarijata v ulici Scussa, ker se je jako sumljivo klataril po mestu in investno ni imel dobrih namenov.

Najnovejše vesti.

Vratilava 7. V nekem zborovanju poljskih socialistov dogodili so se težki izgredi. Policija je morala s orožjem razgnati izgreznike. Poslednji so v svoji arditosti potem razrušili neko hišo.

Budimpešta 7. Govor dr. Wukerla svojim volilcem v Nagy Bayi je napravil celokupno dober utis. Listi povdarjajo važnost Wukerlejev izjav glede narodnostnega bojevanja in cerkveno-politiške preosnove. Posebno na široko razpravljajo o Wukerlejevi trditvi, da ima vlada zadostno moč, da se more upreti naporom reakcionarjev, koji delujejo v to, da bi gosposka zbornica zavrgla one preosnove, o kojih bode imela še razpravljati.

Belgrad 7. Od kompetentne strani zagotavljajo, da so odstranjene vse ovire, ki so se ustavljale pomirjenju Ristića s kraljem Aleksandrom. Sprijaznjenje bode menda v kratkem.

Belgrad 7. Srbska vlada je sklenila v interesu javne sigurnosti pomnožiti orožniško četo za 600 pešcev in 200 konjnikov. To pomnoženje se izvrši v kratkem.

Belgrad 7. V radikalnih krogih se za-trjuje, da odpotuje Nikola Pašić jutri h kralju v Niš, da skuša sprijazniti se s kraljem. — Radikalci se nadejajo, da bodo imeli v prihodnji skupščini, ako ne večino, vsaj lepo število svojih poslancev. — Radikalna stranka objavi dne 14. t. m. oklic na narod, v kojem naznani, da je zopet pričela svoje političko delovanje.

Sredec 7. V Tirnovu in v drugih mestih zmagali so o volitvi vladni kandidatje.

Sredec 4. Princ Koburg se vrne dne 14. t. m. t. j. na dan obletnice, ko je bil zasedel bolgarski prestol.

Pariz 7. Caserija obglavijo v Lyonu menda dne 16. t. m.

Lyon 7. Rok 3 dnij, določen za uložitev utoka proti obsodbi Caserija, je pretekel, ne da bi bil morilec hotel podpisati utok.

London 7. V poslanski zbornici zatrdil je mestni tajnik Grey, da je obljubila japonska vlada, da ne bode vojno postopala proti Shangaju in njega zalivih. Pod tem pogojem Kitajska ne zapre uhodov v Shanghai.

London 7. Podkralj Li-Hung-Chang zahteva od japonske vlade 3.500.000 dolarjev odškodnine za rodbine onih, ki so se bili potopili s ladjo „Kow-Shing“. Ruska vojska se zbira ob meji Koreje.

London 7. Tukajšnji politički krogi trdijo, da se angleška vlada nikakor ne misli po-zuriti, da bi pozvala k vrnitvi vojakov, koje je bila izkrcala v Seoulu na Koreji. Tudi Rusija nameruje poslati vojakov tja. Govori se, da se je Kitajska vlada pričela pogajati s Rusijo gde skupnega postopanja proti Japonski. — Poročila iz Tien-Tsina javljajo, da je v raznih kitajskih pomorskih mestih ljudstvo jako razburjeno proti Angležem, ker je obče znano, da je Angleška na strani Japonske (?).

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta Pšenica za josen 654-656, za spomlad 694-696 Kornza za avg.-sept. 5-62 do 5-65. Ovas za josen 601-603. Ri za josen 503-505.

Pšenica nova od 77 kil. f. 640-645, od 78 kil. f. 650-655, od 79 kil. f. 660-665, od 80 kil. f. 665-670, od 81 kil. for. —

Ječmen 625-640; proso —

Ponudbe in povpraševanje po pšenici obilne. Prodalo se je 30.000 met. st., 2-5 nč. dražje. — Kornza 10-15 nč. dražja. Vreme: toplo.

Praga. Neratirani sladkor za avgust f. 15.10 nova roba za december f. 14.12 1/2.

Havra. Kava Santos good average za avgust 96.25, za december 85.—

Hamburg. Santos good average za avgust 76.75, september 73.75, december 68.—, trg miren.

Dunajska borza 7. avgusta

1894.	večeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.50	98.55
„ „ v srebru	98.50	98.55
Avstrijska rentia v slatu	122.30	122.35
„ „ v kronah	97.75	97.75
Kreditne akcije	364.25	364.50
London 10 Let.	124.80	124.70
Napoleoni	9.90 1/2	9.91
100 mark	61.02 1/2	61.05
100 italj. lir	44.50	44.60

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12, (po domače pri „Tržaškem“) priporočta pravi kraški teran iz Komna I. vrste po 40, 11. po 32 in belo vipavsko po 38 nč. liter. — Držek se gesla: „Rajak k rajaku“, priporočta se podpisani za obil obisk. Anton Vodepivec, gostilničar.

Slovenecem tržaškim priporočam svojo gostilno v Barkovljah „Alla bella Trieste“. Izborna domača kuhinja, pristna domača vina in kraški teran. **Gabrijel Devetak.**

RODOLJUBII!

Podpisani naznanjam, da sem odprl v soboto dne 9 junija svojo kremo v ulici Valdirivo št. 19., znano pod imenom „Croce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, kraški teran in izvrstno pivro. Izborna kuhinja, cene poštene. — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po mogočnosti podpirali, beležim udani **Fran Kravos.**

Svoji k svojim!

Po neverjetno nizkih cenah dobivajo se najnovejša vsakovrstna

Kolesa (bicykli)

(model 1894)

na oponski novi cesti št. 18, blizu pivovarne. Jamči se za vsako kolo 12 mesecev, kdor ne zna voziti, nauči ga brez navednosti in brezplačno v treh dneh slovenski učitelj, in nikdo naj ne misli, da ne bi se naučiti mogel. — Pošilja se na detelo in vse kraje. Cene so:

Kolo s tankim kavčukom	glđ. 98—
„ z voltim kavčukom gushion	108—
„ pnevmatično se širokim kavčukom	138—
„ „ močnejše Duopoli ali Kontinental	145—
„ s tangentsnimi prečkami	150—
Stroji s 3 kolesi s železnimi obroči za otroke	12—
„ „ „ fantičke obroči iz kaučuk	20—

Naslov:

Zaloga koles v Trstu, Strada nuova št. 18

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in 156
zaloga kisle vode Mattoni's Giesshüb'ler

pri
A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant,

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v Trstu, Piazza della Posta (Dogana) točil istrsko vino po 28 nč., belo vino po 32 nč., **kraški teran** lastnega pridelka, po 40 nč. liter. — V soddčkah od 25 litrov naprej, franco na dom, po cenah, kakor se dogovorijo — Izborna kuhinja. Vprejema se naročila na obed in večerje po nizkih cenah. — Na dejaje se obilnega obiska beleži najudanejši **F. Kovačić.**

Opaz ka. Vprejema naročila vino za no-tranje dežele franco železnica Trst po 13 glđ. hekt